

VRAGEN via de chat BIJPRAATSESSIE

Vraag:

Graag planning en cie deelnemers in een sheet opnemen

Antwoord:

Namen kopgroep staan op www.iponl/5895

Vraag:

De NDA's zijn opgesteld vanuit het NPLG. Gevolg hiervan ons wel bekend. Brussel geeft aan, natuur mag niet verslechteren. Wat is de trend van verslechtering., is dit verandering in methode van meten of echt verslechterd in het veld. Dit heeft ook gevolgen voor stikstof. Wordt dit ook meegenomen?

In hoeverre worden natuurbodems beoordeeld in N2000-gebieden en in hoeverre wordt dit meegenomen als oorzaak van eventuele verslechtering van bepaalde habitattypen?

Antwoord:

In verschillende natuurgebieden zijn en worden ook bodemmetingen gedaan. De WUR [onderzocht](#) bijvoorbeeld de bosbodems op 127 locaties. Bij metingen in 2023 bleek dat de bodems duidelijk zijn veranderd ten opzichte van metingen op dezelfde locaties in 1990. Er werd onder meer een grote toename van de stikstofvoorraad gemeten. De gemeten verandering van de bodems komt voor een deel door gebruikelijke ontwikkelingen van een bosbodem als die ouder wordt, maar een belangrijk deel van de veranderingen is gerelateerd aan de depositie van stikstof. De ophoping van stikstof leidt tot vermesting, verzuring en uitspoeling, en daarmee tot verslechtering van habitattypen.

Vraag:

Wordt er tbv reductie van stikstof ook gekeken naar transitie van de landbouw, naar biologisch? Omdat bij biologische bedrijfsvoering sprake is van minder dieren, en dus minder stikstofuitstoot. Dat is een tussenweg tussen regulier/doorgaan en stoppen/stoppersregeling.

Antwoord:

Nederland heeft in 2022 een actieplan voor de groei van biologische productie en consumptie opgesteld. Daarin is de ambitie opgenomen om het biologisch areaal van 4% in 2021 te vergroten naar 15% in 2030. De effecten van het vergroten van het areaal biologische akkerbouw en melkveehouderij zijn in 2023 door Wageningen Livestock Research en Wageningen Plant Research onderzocht. Uit [die studie](#) blijkt dat er geen eenduidige conclusies getrokken kunnen worden over het effect van de overstap naar biologische akkerbouw op ammoniakemissies. Voor melkvee geldt dat de ammoniakemissies van bio-boeren lager zijn. Dat komt door extensievere bedrijfsvoering met minder dieren. Het gaat om 40%-50% lagere emissies per hectare. Per kilo melk is de ammoniakemissie van bio-boeren dan wel weer 30% hoger. Dat komt door een gemiddeld lagere melkopbrengst. Het is een politieke keuze in hoeverre er de komende jaren, naast het bestaande actieplan, (extra) ingezet wordt op biologische landbouw.